

Amikor megszólal a kép

Aki kellően nyitott, s képes arra, hogy túllásson a néha csiricsáré, néha ijesztő hétköznapiakon, annak sokat adhatnak Akiram képei. A Magyar Telekom jelenlegi kiállításának alkotóművészt a kiállítás megnyitója előtt faggattuk.

- Hogyan lett a Vaskúton született kislányból, Schwarcz Máriából Akiram, az alkotó?

- Ez a dolog gyermekkorom óta bennem volt. Minden, ami körülött a Teremtő titkokkal teli csodakertje volt számomra. Nem szerettem az iskolai szigort. Szerettem a sulit, a tanárokat, a társakat, de az, hogy mit tanulok meg és mit nem, az teljesen belső döntés volt és mindent ellem, ami számomra szükséges volt. Három évesen elkezdtem táncolni, és táncoltam mindenhol, mert ez volt a közlési formám. Aztán megtörtént ugyanez a hegedűvel és a zongorával is. Játszottam az iskolai zenekarban, felléptem a színpadon néptáncosként, énekeltem kórusban. Szerettem az agyagot, könyvet burkoltam, apukámnak segítettem motort szerelni. Minden rabul ejtett és körülölelt, ami az anyaghoz kötődött, és bármilyen módon kifejezett engem. Korán felfedeztem, hogy Isten világában a Természeti Törvények uralják a folyamatokat, és ebbe nagyon jó belelátani. Apukám, aki feltaláló is volt, szintén mindig mindent megkérdőjelezett, próbálta az agyunkba ültetni, hogy mitől működik a négyütemű motor, mire jó a transzformátor, igyekezett bevezetni bennünket a természet csodáiba. Addig, amíg együtt voltunk, olyan „papa-hóbortnak” tűnt, mint az is, hogy miért kell reggel tornászni, miért kell tisztelni a hagyományokat. Akkor ezt szigorúnak éreztük, aztán később a tapasztalat, az anyaggal való küzdelem meghozta azokat a felismeréseket, hogy ezek mind-mind csodálatos dolgok. Főiskolára nem vettem fel, mert a szüleim vallásosak voltak, úgy döntöttem, ha egy mesternél találok valami számomra értékeset, kitanulom. Így történt, hogy az évek során különböző mesterek útmutatásával és önmagam állhatatos, kitartó munkálkodása eljuttatott a magasabb szintekre. Sydneyben Orbán Dezső stúdiójában rajzoltam, táncórákra jártam, Brüsszelben egyéni koreografált modern táncosként léptem fel, párhuzamosan a rajzfilmben is elkezdtem dolgozni, majd Párizsban az Idefix Studioban szerződtem Gosciny-Uderzo-hoz az Asterix filmek készítésére. Nagyon szerettem ott dolgozni, mert a francia fiatalok mellett a Disney-ből, Dániából, Hollandiából, Portugáliából jött „nagy öregek” mellett csodálatos élmény volt dolgozni. Belefolytam a rajzfilm körül mindenbe, amibe lehetett, rendszeres látogatója voltam a nagy múzeumoknak, ahol eredetiben láthattam a nagy mesterek műveit. A Heavy Metal rajzfilm munkálataira asszisztens animátorként portugál animátor párommal fél évre Kanadába, Montrealba mentem egy Walt Disney stúdióba, ahol átélhettem az igazi animációs folyamatokat. Ekkorra érelődött meg bennem, hogy visszatérve a gyökerekhez, magamból kell kihámoznom „valamit”, ami megnevezhetetlen, követni a belső világot. Minden vágyam az volt, hogy megtudjam ki is vagyok én. Visszatérve Magyarországra évek teltek el különböző stúdiómunkákkal, továbbműveltem magam a rajz és festés terén. Egyre inkább visszahúzódtam a közös munkáktól a belső utak járásához. Fokozatosan rájöttem, hogy, belülről spontán működve mindent elő tudok hozni önmagamból. Kiderült, hogy nincs szükségem a tárgyi világra ahhoz, hogy belső világomat megjelenítsem. Döbbenetes felismerés, hogy nem függök semmitől, csak a belső készítésnek kell engedelmessé válnom, és ahogy kijön, úgy kell elfogadni. Nincsen, és nem is lehet senki, aki megmondhatná, hogy például a kék színt miért így, vagy úgy használjam.

- Miként születik meg egy festmény? Van leírható, elmondható folyamat?

- Több út vezethet el a képig. Van úgy, hogy régóta hordozok magamban egy érzést, gondolatot, vagy képet, ami olyan intenzíven él bennem, hogy muszáj megjelenítenem, formát adni neki. Annak mély tartalmát szabadon hagyom megnyilvánulni, mert lüktet a vágy belül, egyre jobban

eltölt, s aztán egyszer csak a vászon előtt találva magam, a színeket intuitív módon robbanás-szerűen felrakom, utóbb én is csak rácsodálkozom. Öntörvényűen formálódik, a kép... átveszi a vezető szerepet egy odacsapott szín, vagy egy odatolt forma. Máskor a folyamat kezdetét sok átalakulás követheti. A küzdelem elindul, ami fantasztikus aktivitást követel, van olyan is, hogy a fürdőkádhoz rohanok, lesúrolom... lehet, hogy nem jön le, vagy foltokban ott marad. Az anyag velem együtt dolgozik. Vannak pillanatok, amikor meglátva az anyagból fakadó lehetőségeket tovább tudom építeni másképpen, mint ahogy eredetileg elképzeltem. A játék bonyolulttá válik, és mindaddig tart, míg egyszer csak megszólal a kép: Kész vagyok! Tulajdonképpen az ember követi azt a bonyolult, összetett benső indítást, ami által meg tudja magát mutatni. Kifejezőmódom, formavilágom folyamatosan változik. Ezért a képek nálam elég különbözőek, de ez mind lehetőség, variációja annak, ahogy megnyilvánul a bennem hordozott kép a Teremtő világról, benne önmagamról.

- Ha a festés ennyire önépítő, belső folyamat, akkor hogyan lehet kapcsolódni a befogadóhoz?

- Nincs szebb annál, mint amikor valaki megtalálja magát a képemben,. Számomra ez a motorja mindennek. Van úgy, hogy azt érzem, valakinek szüksége van egy bizonyos képre. Egy nagyon kedves atlantai hölgy, aki azóta a gyűjtőmmé vált, vásárolt tőlem egy festményt. Elmondása szerint olyan erőt kapott a képtől, hogy ennek segítségével átalakította az életét, megjavította a párkapcsolatát, új házba költözött. Az ember valójában többet tud, több annál, mint amit az életben megmutathat, és hatalma van azáltal, hogy olyasmit teremt, amire a másik ránéz és megtalálja benne önmagát.

Gyerekkorom óta őriztem magamban egy arcot, ne kérdezd, hogy alakult ki bennem, de gyakran visszatértem ehhez az archoz, gyakran visszatért hozzám, amikor elcsendesedésre, megnyugvásra volt szükségem. Jó momentum, töltekezés volt ez az arc. Egyszer, amikor rézkarcot készítettem, felmerült belőlem, és én teljesen elmerültem benne. Miközben karcoltam, azt sem tudtam, hogy mennyi idő telt el, hogy ki vagyok, és mit csinállok... totálisan elmerültem valami végtelen, határtalan csodában. Amikor felocsúdtam, már nyomtatták is. Aztán ezt a képet meglátta egy svéd házaspár, és azt mondták, hogy meg kell venniük, mert a lányuk pontosan így néz ki. Kérdeztem, hogy van-e náluk fénykép. Megmutatták... volt sok hasonlatosság, és volt valami finom megfogalmazhatatlan apróság a lány arcában, ami benne volt a rézkarcban is.

Így fogtam fel, hogy amikor képet készítek, akkor meg kell, hogy legyen a belső egyensúly, örömezet, pihenség, mert ebből az állapotból könnyebben tudok megnyilvánulni.

- Nagyon „kereknek”, szinte zárnak tűnik ez a történet. Hogyan, merre lehet továbblépni?

- A jelenlegi kiállítás az elmúlt öt év kitartó munkálkodásának gyümölcsét mutatja. Ezidő alatt tagja lettem a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének, A Magyar Festők Társaságának. A Telekom Galéria kiállítását hamarosan követi a Tallini Magyar Intézetbeli bemutatóm, majd ugyanez az anyag utazik tovább Helsinkibe.

Hétköznapijaimat a természettel való minél teljesebb harmóniát keresés jellemzi, keretezi a mértéktartó életvitel, a rendszeres meditáció, életünk isteni minőségének napi tapasztalása.

Rendkívüli módon élvezem a kapcsolódásokat az emberekkel, mert érzem, hogy bennük is ugyanaz a vágy a megértésre. Látom, mi az, ami az absztrakt formákon keresztül is utat talál hozzájuk. Nagyon fontos, hogy együtt éljük át a képet, hogy közössé váljon az alkotás.